

Socialministeren (Karen Jespersen):

Nu tror jeg ikke meget på, man uden videre bare kan sige, at vi har de højeste udgifter. Det handler også om, hvordan man opgør det, og især om, hvordan man betaler de bidrag.

Hr. Frank Dahlgaard ved selvfølgelig godt, at i de fleste andre lande er bidragene til de sociale ydelser knyttet til arbejdspladsen, hvorimod vi i Danmark har en meget høj finansiering via skattebetaling. Vi har også nogle arbejdsmarkedspensioner, men hele det system er jo meget mere udbredt i andre lande, og derfor er det tit svært at lave en mere præcis opgørelse og sammenligning.

Men det er klart, at vi har høje udgifter, og en af forklaringerne er jo, at vore ydelser gennemgående er høje, at den periode, man kan få dem i, er ret lang, og at vores kontanthjælp er relativt høj. Nu ved jeg ikke, hvordan man praktiserer det i andre lande, men på et tidspunkt fik vi jo meldinger fra USA om, at man kun kunne få kontanthjælp i et vist antal år, 2½ år tror jeg det var. Så ville man få hjælp til at komme i arbejde, og hvis man alligevel ikke kom i arbejde, stoppede kontanthjælpen. Det er jo en meget hårdhændet metode, der selvfølgelig betyder ret lave socialudgifter, mens vore ydelser bidrager til, at de er høje. Vi har også nogle relativt dyre institutioner med meget høje normeringer og pæne lønninger, som jo også er med til at holde udgifterne oppe.

Men en af forklaringerne er jo, at vi ikke har været gode nok til at få mennesker væk fra det sociale system. Der kan være nogle meget grundlæggende mekanismer i det sociale system, der gør, at man bliver hængende for længe, og jeg vil blot give et enkelt lille eksempel. Der er en institution, som efterhånden er blevet meget anerkendt, der tager sig af meget belastede unge. Det er Solhaven oppe i Himmerland, hvor de faktisk kan få belastede unge i arbejde. Hvis de pågældende ikke var kommet til Solhaven, ville de være endt som livslange sociale klienter og var måske blevet kriminelle og andet og havde givet samfundet kæmpeudgifter. Det handler altså også om at blive bedre til at finde de rigtige svar, så folk kommer væk fra det sociale system.

Frank Dahlgaard (UP):

Det fremgår af Statistisk Oversigt, at de samlede sociale udgifter nu er oppe på 32-33 pct. af bruttonationalproduktet. Hvis man opgør det pr. indbygger, er det over 60.000 kr. pr. indbyg-

ger i Danmark, og vi er 5,3 millioner her i landet, og udgifterne er vokset og vokset og vokset.

Derfor spørger jeg – ihukommende at ministeren har skrevet en bog, hvis budskab var, hvis jeg ikke har taget fejl, at vi herinde, regering og Folketingets flertal, har svigtet de dårligt stillede, de, der virkelig trænger til, at der bliver taget hånd om dem: Når vi ser på de kæmpeudgifter og de mange sociale medarbejdere – vi er oppe på en kvart million, det er fire gange den fulde krigsstyrke, hele forsvaret, flyvevåben, hær og flåde – bruges pengene så ikke forkert, og har ministeren ikke selv et ansvar? Ministeren har vel været socialminister i snart 7 år.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil først lige sige til tallene, at det hænger jo også sammen med, at vi på et tidspunkt lavede en meget stor øvelse, hvor vi gjorde de sociale ydelser skattepligtige. Det betød jo en ret stor vækst på det sociale område, men en tilsvarende modsat rettet bevægelse på Skatteministeriets område. Der er altså noget regnskabsteknik i det, men det ændrer selvfølgelig ikke ved den kendsgerning, at vi bruger mange penge.

Mit hovedbudskab skal være, at man kan sige ja til, at vi et stykke hen ad vejen har brugt pengene forkert. Men jeg synes altså selv, at jeg har bidraget til at bruge pengene anderledes, altså investere mere i en forebyggende indsats og først og fremmest have det for øje, at mennesker skal være i stand til at klare sig selv. En af overskrifterne har jo været aktivering, altså at man ikke bare skal modtage nogle penge og ellers ikke foretage sig noget som helst, og det tror jeg er en fuldstændig grundlæggende ændring for at få folk væk fra det sociale system. Det har der været meget debat om, og det kan også godt være, at det egentlig tager længere tid at få det system til at virke, end også jeg havde regnet med, men det ændrer ikke ved, at jeg tror, det er et meget vigtigt svar på, hvordan man får folk væk fra offentlig forsørgelse, som jeg mener må være en hovedoverskrift over socialpolitikken.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg er godt klar over, at for nogle år siden brutificerede man udgifterne, og det blev sådan, at man nu skulle betale skat af alle sociale udgifter. Men det var jo ikke noget, der fik skatten til at falde, ikke sådan at jeg opdagede det, eller at